

Z zaposlovanjem do davčnih olajšav

Da je dobro poznati davčne ugodnosti, ki jih država namenja zaposlovanju, ne velja le za delodajalce, ampak tudi za iskalce zaposlitve in delavce. Ugodnosti sicer pripadajo podjetju in ne delavcu, a je kljub temu prav, da delavec pozna davčne olajšave, ki jih podjetje lahko izkorišča na njegov račun.

Polona Urh,
Replika d.o.o.

 Replika d.o.o.

Poleg aktivne politike zaposlovanja je eden od načinov zmanjševanja brezposelnosti tudi davčna zakonodaja. Z davčnimi olajšavami država želi spodbujati predvsem zaposlovanje oseb, ki še nimajo delovnih izkušenj (pripravnikov), težje zaposljivih oseb (brezposelnih in invalidov) ter oseb z doktoratom znanosti.

Podjetje, ki zaposli prvega iskalca zaposlitve ali brezposelno osebo, tako lahko uveljavlja zmanjšanje svoje davčne osnove v višini 30 odstotkov plače te osebe. A če podjetje želi izkoristiti davčno olajšavo, mora delavca zaposliti za nedoločen čas in najmanj za dve leti. V primeru zaposlitve brezposelne osebe mora biti izpolnjen še dodaten pogoj: ta oseba mora biti pred sklenitvijo pogodbe o zaposlitvi najmanj 12 mesecev prijavljena na Zavodu RS za zaposlovanje. Olajšava je časovno omejena in jo zavezanec lahko uveljavlja največ za prvih 12 mesecev zaposlitve.

Če bi podjetje delavca odpustilo prej kot v dveh letih od sklenitve pogodbe o delovnem razmerju, bi to pomenilo, da pogoji za uveljavljanje olajšave niso več izpolnjeni, zato bi morale podjetje v davčnem obdobju, v katerem je bila pogodba o zaposlitvi odpovedana, povečati davčno osnovo za znesek izkoriščene olajšave. Če pa bi pogodbo o zaposlitvi odpovedal delavec, to za podjetje ne bi imelo davčnih posledic in mu davčne osnove ne bi bilo treba povečati.

Prav tako je do davčne olajšave v višini 30 odstotkov plače delavca upravičeno podjetje, ki zaposli osebo z doktoratom znanosti. Ta olajšava je namenjena spodbujanju prenosa znanja iz izobraževalnih in razvojno-raziskovalnih institucij v gospodarstvo in je ni mogoče uveljavljati kot splošno olajšavo za zaposlovanje oseb z nazivom doktor znanosti. Olajšavo lahko izkoristijo le davčni zavezanci, ki so gospodarske družbe, in to le v primeru, če oseba, ki jo zaposlijo, pred tem še ni bila zaposlena v nobeni drugi gospodarski družbi. Tudi to olajšavo podjetje lahko koristi le prvih 12 mesecev zaposlitve, če delavca zaposli za nedoločen čas in najmanj za dve leti. Vendar pa so ob prekinitvi delovnega razmerja pred iztekom dveh let davčne posledice drugačne kot pri zaposlovanju pripravnikov in brezposelnih oseb. Ne glede na to, ali pogodbo o de-

lovnem razmerju prekine podjetje ali delavec oziroma je bila prekinjena sporazumno, se davčna osnova podjetja poveča za znesek izkoriščene olajšave.

Olajšave za zaposlovanje oseb, ki prvič sklepajo delovno razmerje, brezposelnih oseb in oseb z doktoratom znanosti so povezane z novim zaposlovanjem, olajšave za zaposlovanje invalidov pa se nanašajo na zaposlene osebe. Podjetje, ki zaposluje invalida (po zakonu, ki ureja zaposlitveno rehabilitacijo in zaposlovanje invalidov), lahko uveljavlja zmanjšanje davčne osnove v višini 50 odstotkov plače te osebe. Podjetje, ki zaposluje invalida s stoodstotno telesno okvaro ali gluho osebo, pa v višini 70 odstotkov plače te osebe. Ker v primerjavi s staro zakonodajo novi zakon o davku od dohodka pravnih oseb invalidskih podjetij ne uvršča več med tiste pravne osebe, ki so oproščene plačila davka, je zakonodajalec namenil tem podjetjem še dodatno davčno olajšavo. Podjetja, ki zaposlujejo invalide nad zakonsko določeno kvoto, lahko uveljavljajo zmanjšanje davčne osnove v višini 70 odstotkov plače teh oseb. Vendar pa olajšave ni mogoče uveljavljati za delavce, ki so postali invalidi zaradi poškodbe pri delu ali poklicne bolezni pri istem delodajalcu.

Vsem vrstam olajšav je skupno, da je osnova za njihov izračun plača, ki jo prejme zaposlena oseba, višina olajšave pa je določena v odstotku od plače. Olajšave podjetje lahko uveljavlja le v višini svoje davčne osnove.

Posamezne vrste olajšav za zaposlovanje, s katerimi podjetje zmanjšuje davčno osnovo, se med seboj izključujejo. To pomeni, da lahko podjetje za eno osebo, ki jo zaposli, uveljavlja samo eno vrsto olajšave. Primer: če podjetje uveljavlja olajšavo za delavca, ki prvič sklene delovno razmerje, zanj ne more hkrati uveljavljati še olajšave za zaposlitev osebe z doktoratom znanosti.

Poleg naštetih olajšav so samostojni podjetniki, ki so obdavčeni po zakonu o dohodnini, upravičeni še do olajšave za izvajanje praktičnega dela v strokovnem izobraževanju. Tako lahko podjetnik, ki sprejme vajenca, dijaka ali študenta po učni pogodbi, uveljavlja znižanje

Davčne olajšave

svoje davčne osnove v višini plačila tej osebi, vendar največ v višini 20 odstotkov povprečne mesečne plače zaposlenih v Sloveniji za vsak mesec izvajanja praktičnega dela posamezne osebe.

Na koncu velja omeniti še davčno olajšavo za premije prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja, ki jih podjetje delno ali v celoti plačuje v korist delavcev. Olajšavo lahko podjetje uveljavlja največ do zneska, ki je enak 24 odstotkom obveznih prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje za delavca (zavarovanca) in ne več kot 549.400 tolarjev letno, vendar največ do višine davčne osnove.

skega zavarovanja, ki jih podjetje delno ali v celoti plačuje v korist delavcev. Olajšavo lahko podjetje uveljavlja največ do zneska, ki je enak 24 odstotkom obveznih prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje za delavca (zavarovanca) in ne več kot 549.400 tolarjev letno, vendar največ do višine davčne osnove.

Davčne olajšave za zaposlovanje

	Olajšava	Trajanje	Pogoj
Oseba, ki prvič sklene del. razmerje	30%	12 mesecev	Zaposlitev za nedoločen čas, najmanj za 2 leti
Brezposelna oseba	30%	12 mesecev	Zaposlitev za nedoločen čas, najmanj za 2 leti; 12 mesecev prijavljen na Zavodu RS za zaposlovanje
Oseba z doktoratom znanosti	30%	12 mesecev	Zaposlitev za nedoločen čas, najmanj za 2 leti; prva zaposlitev v gospodarski družbi
Invalid	50%	Ves čas	
100% invalid ali gluhonema oseba	70%	Ves čas	
Invalidi nad predpisano kvoto	70%	Ves čas	Niso invalidi zaradi poškodbe pri delu, poklicne bolezni pri istem delodajalcu

NOVE DIMENZIJE ZAPOSLOVANJA

AGENCIJA ZA ZAPOSLOVANJE

ATAMA

ATAMA, D. O. O.

DALMATINOVA 2

1000 LJUBLJANA

WWW.ATAMA.SI

INFO@ATAMA.SI

TEL 01 23 00 860

FAKS 01 23 00 866

GSM 031 333 029

POSOJANJE DELAVCEV

ŠTUDENSKI SERVIS

KADROVSKE STORITVE